



Beslutningsforslag nr. B 15

Folketinget 2011-12

Fremsat den 29. november 2011 af Marie Krarup (DF), Pia Adelsteen (DF), Kim Christiansen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Dennis Flydtkjær (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om beskyttelse af psykologers tavshedspligt gennem krav om vidneudelukkelse

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. april 2012 at fremsætte lovforslag, der sikrer psykologers tavshedspligt i retssager.

Retsplejelovens bestemmelse i § 170, stk. 1, skal ændres således, at beskyttelsen af psykologers tavshedspligt side-

stilles med præsters mulighed for vidneudelukkelse, hvilket betyder, at mod dens ønske, som har krav på hemmeligholdelse, må vidneforklaring fremover ikke afkræves præster i folkekirken eller andre trossamfund eller psykologer.

Bemærkninger til forslaget

Den senere tids omtale af sagen om militærpsykolog Merete Lindholm, der nægtede at sige, hvad hendes klient – en tolk, der arbejdede for de danske styrker i Afghanistan i 2002 – havde fortalt hende om fangemishandling i Afghanistan, har sat fokus på det alvorlige dilemma, som psykologer og deres klienter i dag står i, når psykologer tvinges af retten mod klientens vilje at afsløre fortrolige samtaler, som psykologen har haft med klienten.

Både byret og senest landsretten er i sagen kommet frem til, at psykologen ikke kan påberåbe sig sin tavshedspligt, men er blevet dømt til at fortælle, hvad hendes klient i fortrolige samtaler har fortalt psykologen om fangemishandling i Afghanistan.

Dansk Folkeparti er af den opfattelse, at det er af afgørende betydning for en psykologs arbejde og resultatet for den enkelte klient, at den fortrolighed og den tavshedspligt, som psykologer er pålagt efter psykologloven, også er reel, når det kommer til en mulig retssag.

Det er efter Dansk Folkepartis opfattelse dybt problematisk at risikere en klients helbredelse, ved at en fortrolig samtale med en psykolog kan afsløres i en retssag. Det skal tages i betragtning, at den store opbakning til forsvarrets deltagelse i vanskelige operationer på længere sigt undergraves, hvis ikke den enkelte soldat kan føle sig tryk i sine betroelser til en psykolog. I den forbindelse er det vigtigt at man også tager den rolle, som psykologen i dag har i samfundet i betragtning, hvor flere og flere sidestiller det at gå til psykolog og vise sin sårbarhed og bede om hjælp med det at bekende over for en præst. Derfor foreslår Dansk Folkeparti, at psykologers retsstilling sidestilles med præsters mulighed for vidneudelukkelse i retsplejelovens § 170, stk. 1.

Dansk Folkeparti står ikke alene med det ønske. Den Dansk Psykolog Forening har bl.a. udtalt: »Vi er ikke tilfredse med den måde, dansk lovgivning er indrettet på. Psykologer bør have samme rettighed til tavshed som læger, advokater og præster, og det har vi ikke. Det kan Menneskerettighedsdomstolen være med til at hjælpe os til, siger Roal Ulrichsen, formand Dansk Psykolog Forening, til DR Nyheder«, jf. foreningens hjemmeside www.dp.dk. Og den nuværende socialdemokratiske social- og integrationsminister, Karen Hækkerup, udtalte den 2. februar 2011: »Når vi ser på det moderne samfund, er der ikke nogen logisk grund til, at psykologer ikke er omfattet. For mange har psykologen i dag overtaget den funktion, som præsten havde tidligere. Og da formålet med bestemmelsen jo er at beskytte sjælesørger-

ren, er vi åbne over for at opdatere loven«, siger Hækkerup i artiklen »Lovændring skal beskytte psykologerne«, Politiken den 2. februar 2011, 1. sektion side 4.

I samme artikel siger ekspert i jura for psykologer Erik Lohmann-Davidsen, der er ekstern lektor ved Københavns Universitet og Roskilde Universitet: »Psykologerne indtager en mere central og betydningsfuld rolle i dag end tidligere. Både fordi mange flere bruger dem, og fordi man kan få økonomisk støtte til psykologhjælp. Samtidig er det blevet meget mere almindeligt at bruge psykologhjælp, så det her dilemma handler ikke kun om soldater. Man bruger for eksempel krisepsykologer og organisationspsykologer, og derfor er det nødvendigt at styrke psykologernes retsstilling«.

Spørgsmålet om psykologers tavshedspligt og vidneudelukkelse blev allerede rejst i betænkning om vidner fra 1962, jf. betænkning nr. 316 fra 1962 om vidner, afgivet af det af Justitsministeriet den 9. december 1958 nedsatte udvalg. Dengang gik udvalget bag betænkningen ikke videre med forslaget, da der ikke fandtes regler om psykologers tavshedspligt. Det gør der i dag i § 21, stk. 2, i lov om psykologer, som siger, at reglerne om tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og § 152 c-f, finder tilsvarende anvendelse på psykologer. Bestemmelsen er tilføjet i henhold til § 4 om psykologers tavshedspligt i lov nr. 207 af 27. marts 2000.

I den forbindelse skrev man i øvrigt i betænkningen om præsters vidneudelukkelse, at »Processkommissionen af 1868 foreslog i sit udkast til lov om strafferetsplejen 1875 § 130 præsters tavshedspligt suppleret med en regel om vidneudelukkelse for folkekirkens og anerkendte trossamfunds præster om det som i skriftemål eller i øvrigt i deres egenskab som sjælesørgere måtte være dem betroet ...« ... »Af bestemmelsen motiver fremgår, at man fandt den hidtidige begrænsning af vidneudelukkelsen til egentlig skriftemål urigtig, ikke mindst fordi de protestantiske trossamfund faktisk ikke mere kender det egentlige skriftemål; vidneudelukkelse måtte derfor også omfatte det præsten i øvrigt i hans egenskab af sjælesørger betroede. Det anføres videre i motiverne, at vidneudelukkelsen selvfølgelig ikke berører en i øvrigt ifølge lovgivningen bestående anmeldelsespligt.« Folkekirkens præster har også fortsat i dag en underretningspligt efter serviceloven, jf. det seneste svar fra Justitsministeriet, jf. REU alm. del – spørgsmål 827 (2010-11, 1.samling).

Dansk Folkeparti mener derfor, at det nu er på tide at udvide den vidneudelukkelse til også at omfatte psykologer.

Skriftlig fremsættelse

Marie Krarup (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om beskyttelse af psykologers tavshedspligt gennem krav om vidneudelukkelse.

(Beslutningsforslag nr. B 15)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.